

Î N C H E I E R E

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de administratorul SRL „Reclamesing Modern”, Culicovschi Mihail,

în cauza civilă la cererea înaintată de SRL „Reclamesing Modern” și Culicovschi Mihail împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de SRL „Reclamesing Modern”, fiind menținută hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 06 martie 2019, SRL „Reclamesing Modern” și Culicovschi Mihail au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au invocat că, la 19 iunie 2017, SRL „Reclamesing Modern” a depus la Judecătoria Cahul o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Lumea Calității” cu privire la rezilierea contractului de antrepriză, restituirea redevenței achitate, încasarea penalităților, repararea prejudiciului cauzat și demolarea construcției realizate cu vicii materiale grave.

Prin încheierea din 19 iunie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Reclamesing Modern”, administrației companiei fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei încheierii și explicându-i-se că în caz dacă nu va lichida

neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 20 iunie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, a fost admisă cererea privind asigurarea acțiunii.

Potrivit reclamanților, după înaintarea acțiunii civile, faptele nelegitime întreprinse de către doi judecători din cadrul Judecătoriei Cahul, Ion Cotea și Inga Gorlenco, au dus la tergiversarea dosarului civil pe un termen de circa 15 luni, în condițiile în care SRL „Reclamdesing Modern” se află într-o situație financiară foarte dificilă, dictată de creditele asumate în mărime de circa 14 000 de lei lunar, gajarea unicei locuințe a fondatorului, necesitatea achitării salariilor către opt salariați în mărime de circa 3 000 de lei pentru fiecare, locațiunea spațiului necesar pentru desfășurarea activității în sumă de 6 000 de lei lunar și imposibilitatea utilizării sediului care a fost construit cu vicii materiale grave legate de calitatea betonului din coloanele și fundația clădirii, iar probele care demonstau situația dificilă erau anexate la dosar.

Astfel, prima încălcare care a fost sesizată Consiliului Superior al Magistraturii, a fost constată prin decizia din 28 iulie 2017 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost casată încheierea din 20 iunie 2017 a Judecătoriei Cahul și restituită cauza la rejudecare la Judecătoria Cahul. În motivarea deciziei menționate, Curtea de Apel Cahul, reieșind din prevederile art. 168 alin. (3) și 177 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a reținut că instanța de judecată eronat s-a pronunțat asupra cererii de asigurare a acțiunii, atât timp cât cererea de chemare în judecată nu este pusă pe rol, or prin încheierea din 19 iunie 2017 a Judecătoriei Cahul, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Reclamdesing Modern”.

Ulterior, judecătorul Ion Cotea nelegitim a restituit acțiunea civilă pe motiv de neplată a taxei de stat, încălcarea fiind din nou constatată prin decizia din 13 noiembrie 2017 a Curții de Apel Cahul, or prin încheierea din 19 iunie 2017, instanța de fond nu a stabilit cuantumul taxei de stat pretins a fi achitat de SRL „Reclamdesing Modern”, mărimea taxei de stat pe care urma să o achite, nu a fost indicată nici în partea motivată, nici în dispozitivul încheierii. La fel, Judecătoria Cahul eronat a constatat lipsa cererii de scutire de la plata taxei de stat, în pofida faptului că concomitent cu cererea inițială, SRL „Reclamdesing Modern”, la 19 iunie 2017, a depus cererea privind scutirea totală de la plata taxei de stat, care a fost examinată doar la 11 septembrie 2017, cu mult posterior momentului emiterii încheierii prin care i-a fost acordat termen de 10 zile pentru achitarea taxei de stat.

Așadar, prin încheierea din 11 septembrie 2017, Judecătoria Cahul a respins cererea de scutire de la plățile taxei de stat, limitându-se la o frază generală precum că SRL „Reclamdesing Modern” nu a prezentat probe care ar confirma situația materială dificilă, iar Curtea de Apel Cahul a indicat că încheierea din 11 septembrie 2017 a Judecătoriei Cahul nu corespunde rigorilor impuse de normele legale, care instituie temeiurile restituirii ca rezultat al interpretării și aplicării eronate de către prima instanță a normelor de drept procedural.

Din cauza încheierilor abuzive ale judecătorului Ion Cotea, prima ședință de judecată a avut loc tocmai la 23 ianuarie 2018, deși acțiunea a fost depusă la 19 iunie 2017, astfel, a avut loc o tergiversare cu circa 6 luni a examinării cauzei.

Cu toate acestea, coincidențe referitoare la încălcările procedurale care afectau termenul rezonabil de examinare a cauzei civile, din motive necunoscute au

continuat și la judecătorul Inga Gorlenco, care a preluat dosarul spre examinare la 05 decembrie 2017.

Astfel, la 05 decembrie 2017, judecătorul Inga Gorlenco a declarat abținere de la examinarea cauzei nominalizate, din motiv că anterior a examinat dosarul contravențional în privința intervenientului accesoriu SRL „Arca-Clasic”, care, fiind examinată de judecătorul Dumitru Bosîi, prin încheierea din 05 decembrie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată.

După aceasta au urmat ședințele de judecată din 23 ianuarie 2018, 25 ianuarie 2018, 13 februarie 2018, 27 februarie 2018, 10 aprilie 2018, 17 aprilie 2018 etc, în cadrul cărora au fost efectuate mai multe acțiuni procesuale.

Ulterior, la 06 iunie 2018, judecătorul Inga Gorlenco în mod repetat s-a abținut de la examinarea cauzei pe același motiv pe care s-a abținut anterior, soluționarea cererii de abținere a fost repartizată din nou judecătorului Dumitru Bosîi, care a admis cererea de abținere, deși anterior la 05 decembrie 2017 a fost respinsă pe motiv identic.

Prima ședință de judecată după a doua abținere a judecătorului Inga Gorlenco a avut loc la 28 august 2018, cu reluarea de la început a întregului proces. Reclamanții au considerat că din vina judecătorului Inga Gorlenco, SRL „Reclamdesing Modern” a pierdut 9 luni de proces judiciar și anume, 05 decembrie 2017 – 28 august 2018. Au evidențiat că judecătorul Ion Cotea a tergiversat cu circa 6 luni examinarea cauzei civile, cu două încheieri, care ulterior au fost casate de Curtea de Apel, iar ulterior și judecătorul Inga Gorlenco s-a abținut repetat pe același motiv și a tergiversat cu încă 9 luni examinarea cauzei civile, aceasta în condițiile în care ambii judecători știau că reclamanții se află într-o situație financiară gravă, având la întreținere 3 copii, creditele asumate în mărime de circa 14 000 de lei lunar, gajarea unicei locuințe a fondatorului, necesitatea achitării salariilor către opt salariați în mărime de circa 3 000 de lei pentru fiecare, locațiunea spațiului necesar pentru desfășurarea activității în sumă de 6 000 de lei lunar și imposibilitatea utilizării sediului care a fost construit cu vicii materiale grave legate de calitatea betonului din coloanele și fundația clădirii.

Reclamanții și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 192 din Codul de procedură civilă, art. 2 alin. (6) și 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Reieșind din cele expuse, au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lor a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Reclamdesing Modern” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul decalarat de Culicovschi Mihail, casată decizia din 05 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Reclamdesing Modern” și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a concluzionat că, în speța dată, sub niciun aspect nu se atestă din partea instanței judecătorești acțiuni de tergiversare a termenului rezonabil de judecare a pricinii, odată ce participanții procesului au cerut să dispună pe măsură de realizarea drepturilor lor procedurale prevăzute de art. art. 56, 60 din Codul de procedură civilă – instanța de judecată deținând obligația pozitivă de a nu împiedica și, respectiv, de a crea condiții egale pentru toți participanții în proces pentru realizarea deplină a acestor drepturi, pornind de la respectarea principiului egalității armelor. Or, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu termenii prevăzuți de legislația procesual civilă, stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului, cu respectarea unor așa principii fundamentale cum ar fi: principiul disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, consacrate prin art. 26, 27 din Codul de procedură civilă, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil. Examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și, prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

La 30 decembrie 2020, administratorul SRL „Reclamdesing Modern”, Culicovschi Mihail, a contestat cu recurs decizia din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au fost indicate circumstanțe și motive identice celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 22 februarie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la cererea de recurs, solicitând să fie declarată ca fiind inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de administratorul SRL „Reclamdesing Modern”, Culicovschi Mihail, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 septembrie 2020 și expediată participanților la proces la 25 octombrie 2020 (f.d. 247, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în

vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 30 decembrie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de administratorul SRL „Reclandesing Modern”, Culicovschi Mihail.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de administratorul SRL „Reclamesing Modern”, Culicovschi Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Nina Vascan